ତାମିଲ ନାଡୁ କ୍ୟାବେରୀ ନୀରପ୍ପାସନ ଭିଲାଇପୋରୁଗାଲ୍ ବିଭାସାଇଗଲ୍ ନାଲା ଉରିମାଇ ପାଧୁଗାପୁ ସଙ୍ଗମ

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ମେ 4,1990

[ରଙ୍ଗନାଥ ମିଶ୍ର, ପି. ବି. ସାୱନ୍ତ ଏବଂ କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଆନ୍ତଃ-ରାଜ୍ୟ ଜଳ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ 1956-ଧାରା 3,4 ଏବଂ 11 କାବେରୀ ଜଳ ବିବାଦ-ସରକାର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଆବେଦନକାରୀ ତାମିଲନାଡୁର କୃଷକମାନଙ୍କ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ସମିତି, ଯେଉଁମାନେ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି କାବେରୀ ନଦୀର ତଟବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ ସେମାନଙ୍କ ଜମି ଚାଷ କରିବାରେ ଅଧିକାର ପାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର । ଏହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କଠାରୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ଯେ ଆନ୍ତଃ ରାଜ୍ୟ ଜଳ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ 1956 ର ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ କାବେରୀ ନଦୀର ଜଳ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଏହାର ସମାନ ବଣ୍ଟନ ସମ୍ପର୍କିତ ବିବାଦକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଭାରତ ସଂଘ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଉ । ଏହା ସହିତ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟକୁ ଏକ ପରମାଦେଶ ଜାରି କରାଯାଉ ଯେ ସେ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ନଦୀ କିମ୍ବା ଏହାର ଉପନଦୀଗୁଡ଼ିକରେ ବନ୍ଧ ପ୍ରକଳ୍ପ, ଜଳଭଣ୍ଡାର ନିର୍ମାଣ ନକରିବା ଏବଂ 18 ଫେବୃଆରୀ, 1924 ରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ପରିକଳ୍ପିତ ଅନୁଯାୟୀ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟକୁ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପୁନଃରୁଦ୍ଧାର କରିବା । ଏହି ଆବେଦନରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ, ତାମିଲନାଡୁ, କେରଳ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପଣ୍ଡିଚେରୀକୁ ମଧ୍ୟ ଯଥାକ୍ରମେ 2 ରୁ 5 ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ଯୋଡାଯାଇଛି ।

1970 ମସିହାରେ, ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଜଳର ସମାନ ବଣ୍ଟନ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ କରିବାକୁ ଭାରତ ସଂଘକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 131 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ରାଜନୈତିକ ବିଚାରରେ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ଏକ ପାରସ୍ପରିକ ଏବଂ ଆଲୋଚନାମୂଳକ ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକ ଏବଂ ବହୁପାକ୍ଷିକ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ଅନେକ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ କୌଣସି ସମାଧାନ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ସମସ୍ୟା ଜାରି ରହିଛି ।

କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଆବେଦନର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣକୁ ବିରୋଧ କରି ଅନେକ ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରିଥିଲା ଏବଂ ଭାରତ ସଂଘ ମଧ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା **11** ଆଧାରରେ ଆବେଦନକୁ ବିରୋଧ କରିଛି ।

ଆବେଦନଟି ନଭେମ୍ବର **18, 1983** ରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ **12.12.83** ରେ ନ୍ୟାୟଳୟ ନୋଟିସ ଜାରି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ **6.5.87** ରେ ସମାନ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ମାଗିଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ନିଜକୁ ଜଡିତ କରିଥିଲା, ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରିଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ବିବାଦରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲା ।

କାବେରୀ ନଦୀର ମୁଖ୍ୟଧାରାର ଉତ୍ପତ୍ତି କୁର୍ଗ ପାହାଡ଼ରୁ ହୋଇଛି । ଏହି ନଦୀର କେତେକ ଉପନଦୀ କେରଳ ରାଜ୍ୟରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି । ବଙ୍ଗୋପସାଗରରେ ମିଶିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ନଦୀ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ **300** କିଲୋମିଟର ଏବଂ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ସମାନ ବିସ୍ତାରରେ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇଥାଏ । ସମ୍ବିଧାନର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ତାଲିକା । ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ **262,** ପ୍ରବେଶ **56** ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏକ ଆନ୍ତଃ ରାଜ୍ୟ ନଦୀ, ତେଣୁ ଉକ୍ତ ନଦୀର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ ଭାରତ ସଂଘର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଏବଂ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଜନସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ସମୀଚୀନ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ।

ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ **262**ରେ ବିବାଦର ନ୍ୟାୟ ବିଚାର ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି **(1)** ଜଳର ବ୍ୟବହାର, ବଣ୍ଟନ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ **(2)** ସଂସଦ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରିବ ଯେ ଧାରା **(1)** ରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ ନାହିଁ ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା **3** ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି କୌଣସି ରାଜ୍ୟର ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ଜଳ ବିବାଦ ଉପୁଜିଛି କିମ୍ବା ଉପୁଜିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ଏବଂ

ରାଜ୍ୟ କିମ୍ବା ଏହାର ଯେକୌଣସି ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି, ତେବେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବିହିତ ରୀତିରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଜଳ ବିବାଦକୁ ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପଠାଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିବେ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ : ଏହି ବିବାଦ ଉପରେ ତାମିଲନାଡୁର ଲୋକମାନେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ **20** ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଦାବି କରିଆସୁଛନ୍ତି । ଏହି ମାମଲା ଗତ **6½** ବର୍ଷ ଧରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି । ଏହା ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛି ଯେ ଏହି ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ, ତାମିଲନାଡୁର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ **26**ଟି ବୈଠକ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କିଛିରେ କେନ୍ଦ୍ର ଜଳସମ୍ପଦ ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଧାନ କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇନାହାଁନ୍ତି । ବିବାଦର ସମାଧାନ ପାଇଁ କୌଣସି ଗମ୍ଭୀର ପ୍ରୟାସ ହୋଇନଥିବା ପରି ମନେ ହେଉଛି । ଏହି ବିଷୟ ବସ୍ତୁର ପ୍ରକୃତି ହେତୁ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସକୁ ସାଧନ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନେକ ଥର ମୁଲତବି ରଖିଛନ୍ତି । ଶେଷରେ **26.2.90** ରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ **24.4.90** ରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯିବ କାରଣ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏହି ଦୁଇ ରାଜ୍ୟକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ଏବଂ ସମୟ ଦିଆଯାଇଛି । **26** ଏପ୍ରିଲ **1990** ରେ ଭାରତ ସଂଘ ମଧ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଜଣାଇଲା ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଆଉ କୌଣସି ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଚାହୁଁନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମାମଲାକୁ ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଛାଡି ଦେଇଛନ୍ତି । **[89G- H; 90B- C; 91D]**

ଏତେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପାଇଁ ବିବାଦଟି ସ୍ଥଗିତ ରହିବାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା । ବୈଧାନିକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଆଉ ବିଳମ୍ବ ହେବା ଦ୍ୱାରା ଭାବନାକୁ ଆହୁରି ଉତ୍ତେଜିତ କରିବା ଏବଂ ଅଧିକ ତିକ୍ତତା ଆଣିବା ନିଶ୍ଚିତ । **[91H; 92A]**

ଅଧିନିୟମର ଧାରା **4** ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଧାରା **3** ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁରୋଧ ଆଧାରରେ, ଯଦି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ମତ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଜଳ ବିବାଦ ଆଲୋଚନା ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ତେବେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ବିବାଦର ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ । **[92B]**

ବୈଧାନିକ ବାଧ୍ୟତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସରକାରୀ ରାଜପତ୍ରରେ ଜଳ ବିବାଦର ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଗଠନକୁ ସୂଚିତ କରନ୍ତି । ସମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ କରାଯିବା ଉଚିତ ।[92D]

ମୂଳ ଅଧିକାରିତା : ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 13347/1983 ।

(ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଧାରା 32 ଅନୁଯାୟୀ) ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କେ. କେ. ଭେନୁଗୋପାଳ, ସି. ଏସ୍. ବୈଦ୍ୟନାଥନ ଏବଂ କେ. ଭି. ବିଶ୍ୱନାଥନ ।

ଅତିରିକ୍ତ ମହାନ୍ୟାୟାଭିକର୍ତ୍ତା ପି. କେ. ଗୋସ୍ୱାମୀ, ପି. ଏସ୍. ପୋଟୀ, କେ. ପରାସରଣ, ଏସ୍. ଏସ୍. ଜାଭାଲାଇ, ଏବଂ ଏଫ୍. ଏସ୍. ନରିମାନ୍, ମହାଧିବକ୍ତା ବି. ଭି. ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ପି. ଆର୍. ରାମସେଶ୍, କୁମାରୀ ଏ. ସୁଭାଶିନୀ, ଟି. ଟି. କୁନ୍ହୀକାନନ୍, ଭି. କୃଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତି, କେ. ରାମକୁମାର ଏବଂ ଆର୍. କରୁପ୍ପାନ୍, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ରଙ୍ଗନାଥ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଏହା ତାମିଲନାଡୁ କାବେରୀ ନୀରପ୍ପାସନ ଭିଲାଇପୋରୁଲଗଲ୍ ବିଭାସୟିଗଲ୍ ନାଲା ଉରିମାଲ ପଧୁଗାପ୍ପୁ ସଙ୍ଗମ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ, ଯାହାକୁ ତାମିଲନାଡୁ ସମିତି ପଞ୍ଜୀକରଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜିକୃତ ଏକ ସମିତି ବୋଲି କୁହାଯାଏ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ଜଳ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ କାବେରୀ ନଦୀର ଜଳ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଏହାର ସମାନ ବଣ୍ଟନ ସମ୍ପର୍କିତ ବିବାଦକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଭାରତ ସଂଘ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାକୁ ଏବଂ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟକୁ ଉକ୍ତ ନଦୀ ପାର ହୋଇ ଏବଂ/ଅଥବା ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର କୌଣସି ଉପନଦୀରେ ବନ୍ଧ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଜଳଭଣ୍ଡାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଗକୁ ନ ବଢ଼ାଇବା ଏବଂ 18 ଫେବୃଆରୀ, 1924 ରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ପରିକଳ୍ପିତ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟକୁ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପୁନଃସକ୍ରିୟ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଆବେଦନରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ, ତାମିଲନାଡୁ ଏବଂ କେରଳ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପଣ୍ଡିଚେରୀକୁ ଯଥାକ୍ରମେ 2 ରୁ 5 ଜଣ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ଯୋଡାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମିତି ତାମିଲନାଡୁର କୃଷକମାନଙ୍କର ଏକ ସଂଗଠନ ଏବଂ ସେମାନେ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଚାଷ କରିଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ଜମିରେ ଚାଷ କରିବା ପାଇଁ କାବେରୀ ନଦୀର ତଟବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ ଅଧିକାର ପାଇଁ ହକଦାର । ଆବେଦନକାରୀ ଅଭିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ଯେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ନିଜ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ କାବେରୀ ନଦୀ ଏବଂ ଏହାର ଉପନଦୀ ପାର ହୋଇ ନୂତନ ବନ୍ଧ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଜଳଭଣ୍ଡାର ନିର୍ମାଣ ଯୋଗୁଁ ମେଟୁର ଡ୍ୟାମ ଶୀର୍ଷରେ କାବେରୀକୁ ଜଳ ପ୍ରବାହ ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । 1970 ମସିହାରେ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ଭାରତ ସଂଘକୁ ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ କରିବାକୁ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ କାବେରୀ ଜଳର ସମାନ ବଣ୍ଟନ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 131 ଅନୁଯାୟୀ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଏକ ମକଦ୍ଦମା ରାଜନୈତିକ ବିଚାର ଏବଂ ଏକ ପାରସ୍ପରିକ ଏବଂ ଆଲୋଚନାମୂଳକ ସମାଧାନର ପୂର୍ବାନୁମାନରେ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ 1971 ମସିହାର ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 303 ଏବଂ 304 ଭାବରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକାରର ଆବେଦନଗୁଡିକ ମଧ୍ୟ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଜରୁରୀକାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତି ସମୟରେ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ନିଲମ୍ବନ ହେତୁ 24.7.75 ରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଆହୁରି ଅଭିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ଯେ ପୂର୍ବର ମାଡ୍ରାସ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ପୂର୍ବର ମହୀଶୂର ରାଜୋଚିତ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କାବେରୀ ଜଳ ବଣ୍ଟନ 1892 ଏବଂ 1924 ମସିହାରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମା ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, କାବେରୀ ଜଳର ସମାନ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଏକ ଆଲୋଚନାମୂଳକ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକ ଏବଂ ବହୁପାକ୍ଷିକ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ଅନେକ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ କୌଣସି ସମାଧାନ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ସମସ୍ୟା ଜାରି ରହିଲା । ଯେହେତୁ ଆମେ ଜଳ ବଣ୍ଟନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାମଲାର ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ନାହୁଁ, ତେଣୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନର କୌଣସି ବିବରଣୀ ଦେବା ଅନାବଶ୍ୟକ ।

କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଅନେକ ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରି ଆବେଦନର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପାଇଁ ଆଳର ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱକୁ ବିରୋଧ କରିଛି । ଜଳସମ୍ପଦ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟରେ ଭାରତ ସଂଘ ମଧ୍ୟ ଆବେଦନର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣକୁ ବିରୋଧ କରିଛି । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 11 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି ଯାହାକୁ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରିବୁ ।

ଶୁଣାଣି ସମୟରେ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନରିମାନ, ରାଜ୍ୟର ମହାଧିବକ୍ତା ଏବଂ ଭାରତ ସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ମହାନ୍ୟାୟାଭିକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସହିତ ଉପରୋକ୍ତ ମତାମତକୁ ପୁନର୍ବାର ଦୋହରାଇଥିଲେ ।

ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ 1987 ମସିହା ମେ 6 ତାରିଖରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା କେବଳ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିନଥିଲା ବରଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମତ ଗ୍ରହଣ କରି ବିବାଦରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲା । କେରଳ ରାଜ୍ୟ ଏକ ସୌହାର୍ଦ୍ଦପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏହି ମାମଲାକୁ ଭାରତ ସଂଘର ଭଲ ମନୋଭାବ ଉପରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛି । ମାମଲାର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପଣ୍ଡିଚେରୀର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରାଯାଇନଥିଲା, ଯଦିଓ ଆମକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେମାନଙ୍କର ମତ ତାମିଲନାଡୁର ରାଜ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ।

ଏହି ଆବେଦନ 18 ନଭେମ୍ବର 1983ରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା; 12.12.83ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନୋଟିସ ଜାରି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଯେପରି ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ମେ 6,1987 ର ତାଙ୍କ ସତ୍ୟପାଠରେ ଦର୍ଶାଇଛି, ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମର୍ଥନରେ ଆସିଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସହ ନିଜକୁ ଜଡିତ କରି ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମତାମତକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମ୍ଭବତଃ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ଭଳି ସମାଜଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ଆବେଦନକାରୀ ଚାହୁଁଥିବା ସମାନ ସହାୟତା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଘଟଣାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ କୌଣସି ସଂରକ୍ଷଣ ବିନା ସମର୍ଥନ କରିଛି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରାୟ 7 ବର୍ଷ ଧରି ମାମଲାଟିକୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିଛି, ଏବେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ ଉଠାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଭଳି ଏକ ସମାଜର ଆବେଦନକୁ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଏହା ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ରକ୍ଷଣୀୟ ନୁହେଁ, ପ୍ରକୃତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯିବ, ଅତ୍ୟଧିକ ବୈଷୟିକ ପଦ୍ଧତି ହେବ ଏବଂ ଆମ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଚିତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟ ହେବ । ତଦନୁସାରେ, ଆମେ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଏପରି ଏକ ଆବେଦନକାରୀ ଭାବରେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେଉଁଥିରେ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ ଆବେଦନକାରୀ, ଯଦିଓ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନୁରୋଧ ନଥିବା ହେତୁ ଆମେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇନାହୁଁ ।

କାବେରୀ ନଦୀର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ରୋତ କୂର୍ଗ ପାହାଡ଼ରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି । କେତେକ ଉପନଦୀର ଉତ୍ପତ୍ତି କେରଳ ରାଜ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ବେଳେ କେତେକ କର୍ଣ୍ଣାଟକର ଏହି ନଦୀରେ ମିଶିଛନ୍ତି । ଏହି ନଦୀ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ 300 କିଲୋମିଟର ଦୂରତା ଏବଂ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ସମାନ ବ୍ୟାପ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇ ଶେଷରେ ବଙ୍ଗୋପସାଗରରେ ମିଶିଥାଏ । ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 262 ଅର୍ଥ ଅନୁଯାୟୀ କାବେରୀ ଏକ ଆନ୍ତଃ ରାଜ୍ୟ ନଦୀ ବୋଲି ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ କରାଯାଇନାହିଁ । ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁସୂଚୀ ସପ୍ତମର ତାଲିକା-Iର ପ୍ରବେଶିକା 56ରେ ଏହିପରି ରହିଛି :

> "56. ଆନ୍ତଃ-ରାଜ୍ୟ ନଦୀ ଏବଂ ନଦୀ ଉପତ୍ୟକାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ, ଯେତେ ପରିମାଣରେ ସଂଘର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଏପରି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶକୁ ସଂସଦ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଜନସ୍ୱାର୍ଥରେ ସମୀଚୀନ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛି ।

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 262 ପ୍ରଦାନ କରେ :

> "ଆନ୍ତଃ-ରାଜ୍ୟ ନଦୀ କିମ୍ବା ନଦୀ ଉପତ୍ୟକାର ଜଳ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବାଦର ବିଚାର - (1) ସଂସଦ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ନଦୀ ଉପତ୍ୟକାର ଯେକୌଣସି ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ନଦୀର ଜଳ ବ୍ୟବହାର, ବଣ୍ଟନ କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯେକୌଣସି ବିବାଦ କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଗର ବିଚାର ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରେ ।
>
> (2) ଏହି ସମ୍ବିଧାନରେ ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ୱେ, ସଂସଦ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରେ ଯେ ଧାରା (1) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ବିବାଦ କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ ନାହିଁ ।"

ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା ବିବାଦିତ ନୁହେଁ ଯେ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ଜଳ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1956 (33/1956) ଏହି ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆଇନ ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3ରେ କୁହାଯାଇଛି :

> "3. ଯଦି କୌଣସି ରାଜ୍ୟର ସରକାରଙ୍କୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ଜଳ ବିବାଦ ଉପୁଜିଛି କିମ୍ବା ଏହି କାରଣରୁ ଉପୁଜିବାର

ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ଯେ କୌଣସି ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ନଦୀ କିମ୍ବା ନଦୀ ଉପତ୍ୟକାର ଜଳରେ ରାଜ୍ୟ କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଅଧିବାସୀଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛି କିମ୍ବା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି -

(a)................................

(b)..................................

(c)..................................

ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକାର ଏବଂ ପଦ୍ଧତିରେ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଜଳ ବିବାଦକୁ ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପଠାଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିପାରିବେ ।"

ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 11 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି :

"11. ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପଠାଯାଇପାରୁଥିବା କୌଣସି ଜଳ ବିବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ରହିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 11, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମେତ ସମସ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପଠାଯାଉଥିବା ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର କରିବା ଅଧିକାରିତାକୁ ବାରଣ କରେ । ତେଣୁ, ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟଗତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାର ଅଧିକାରିତା ଏହି ନ୍ୟାୟଳୟର ନାହିଁ ।

ତଥାପି, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦକୁ ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ବିଚାରର୍ଥେ ପଠାଇବାର ପ୍ରଶ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଦାବି ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଆମର ଅଧିକାରିତାକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ଗୁରୁତର ବିବାଦ ଉଠାଯାଇ ନାହିଁ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ପ୍ରଦାନ କରେ :

"4. (1) ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଜଳ ବିବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଅନୁରୋଧ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର

ସରକାର ମତ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଜଳ ବିବାଦ ଆଲୋଚନା ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସରକାରୀ ରାଜପତ୍ରରେ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ଜଳ ବିବାଦର ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ ଜଳ ବିବାଦ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ କରିବେ ।

(2) ....

(3) ....

ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଧାରା 4 କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ଏହାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମତାମତ ଗଠନ ଉପରେ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ କରିଛି । ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ବିବାଦ ହେଉଛି ଏହା ଏପରି ଏକ ବିବାଦ ଯାହା ଉପରେ ଲୋକମାନେ ଏବଂ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ 20 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଦାବି କରିଆସୁଛନ୍ତି । ଏହି ମାମଲା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ 6½ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି । ଏହା ନଥିରେ ଅଛି ଯେ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ବର୍ଷ ଧରି ପ୍ରାୟ 26ଟି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି ଯେଉଁଥିରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଏବଂ ତାମିଲନାଡୁର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ସମାଧାନ ଆଣିବାକୁ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି; ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କିଛି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ହୋଇଛି ଯେଉଁଥିରେ କେନ୍ଦ୍ର ଜଳସମ୍ପଦ ମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ବିବାଦ ଉଠିବା ପରେ ଗୋଟିଏ ସମୟ ଥିଲା ଯେତେବେଳେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଏବଂ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟର ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସରକାରଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା । ହୁଏତ ଯଦି କେନ୍ଦ୍ର ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଉପାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିଥାନ୍ତା, ତେବେ ଆଲୋଚନା ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନର ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ଭାବନା ଥାଆନ୍ତା । ବିବାଦର ସମାଧାନ ପାଇଁ ସେତେବେଳେ କୌଣସି ଗମ୍ଭୀର ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇ ନଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ଗତି ଧରିବାକୁ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ବିଷୟବସ୍ତୁର ପ୍ରକୃତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅନେକ ମୁଲତବି ରଖିବା ପରେ, ଏହି ମାମଲାକୁ 26.2.1990 ରେ ଡାକରା ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା:

"ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ 24.4.1990 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଲତବି ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ବୋର୍ଡର ଶୀର୍ଷରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯିବ । ଆଉ କୌଣସି ମୁଲତବି ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।

କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟର ମହାଧିବକ୍ତାମାନେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି । ବିଜ୍ଞ ମହାନ୍ୟାୟାଭିକର୍ତ୍ତା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି । W.P. ସଂଖ୍ୟା 13347/83ର ଓକିଲ ଜୋର ଦେଇ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଦୁଇ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସମାଧାନର ସମାନ ଆଳ ଉପରେ ଅନେକ ଥର ମୁଲତବି ରହିବାର କୌଣସି ଫଳ ମିଳିନଥିବାରୁ ମାମଲାକୁ ଆଉ ମୁଲତବି ରଖିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ବିଜ୍ଞ ମହାନ୍ୟାୟାଭିକର୍ତ୍ତା ଆମକୁ କହିଛନ୍ତି ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ଦୁଇ ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ସାକ୍ଷାତ କରିବେ । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଫେବୃଆରୀ ମାସରେ କେରଳ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ, ତାମିଲନାଡୁ ଏବଂ ପଣ୍ଡିଚେରୀର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଏକ ବୈଠକ ଡକାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ବାଙ୍ଗାଲୋରରେ ବିମାନ ଦୁର୍ଘଟଣା ଯୋଗୁଁ ତାହା ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ, ଆମେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛୁ ଯେ ଯଦି ସେତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ସମାଧାନ ନହୁଏ, ତେବେ ମାମଲାଟିର ଶୁଣାଣି ଏବେ ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ କରାଯିବ ।"

ଆଲୋଚନାର ଆହୁରି ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ମାସର ଏକ ଦୀର୍ଘ ମୁଲତବି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆମକୁ ଏବେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଦୁଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ 19 ଏପ୍ରିଲ, 1990 ରେ ସାକ୍ଷାତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପରଦିନ ଏକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବାକୁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଜଳସମ୍ପଦ ମନ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାର ଥିଲା । ଦୁଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବୈଠକ କୌଣସି ଫଳାଫଳ ଆଣିପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ କୌଣସି କାରଣରୁ ପରଦିନ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ବୈଠକ ହୋଇନଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଆମେ 24 ଏପ୍ରିଲ, 1990ରେ ଏହି ମାମଲା ଶୁଣିଲୁ, ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟର ଓକିଲ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚାଇ ଦେଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଆଲୋଚନା ଟେବୁଲରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଆଉ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାହାଁନ୍ତି । ମାଡ୍ରାସରୁ ତାଙ୍କର ମତକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା ଟେଲିବାର୍ତ୍ତା ସହିତ ଏକ ଶପଥପତ୍ରକୁ ଏବେ ନଥିର ଏକ ଅଂଶ କରାଯାଇଛି ।

ଚାରିରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 26ଟି ପ୍ରୟାସ ଏବଂ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରୟାସଗୁଡ଼ିକୁ ସମଯୋଜନା କରିବା ପାଇଁ ଏହି ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆହୁରି ଅନେକ ମୁଲତବି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କେନ୍ଦ୍ରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ସମାଧାନ ପାଇଁ ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଦୁଇ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସୁଯୋଗ ଏବଂ ସମୟ ଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏହି ପ୍ରୟାସଗୁଡ଼ିକ ବିଫଳ ହୋଇଛି, ତେଣୁ ଆଲୋଚନା ଦ୍ୱାରା ବିବାଦର ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି କହିବା ନିଃସନ୍ଦେହ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବ । ତଥାପି, ଯେତେବେଳେ ଆମେ 24 ଏପ୍ରିଲ୍, 1990ରେ ରାୟ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିଥିଲୁ, ସେତେବେଳେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମତ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ତେଣୁ ଆମେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ମହାନ୍ୟାୟାଭିକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ରିପୋର୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଦୁଇ ଦିନ ସମୟ ଦେଇଥିଲୁ ।ଭାରତ ସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ମହାନ୍ୟାୟାଭିକର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀ ଗୋସ୍ୱାମୀ 26 ଏପ୍ରିଲ, 1990ରେ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷର ଓକିଲଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଆମକୁ ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଆଉ କୌଣସି ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ମାମଲାଟିକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଛାଡି ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମ ପାଖରେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ ଯେ ଆଲୋଚନା ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ବୋଲି ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଚିତ୍ର ସାମ୍ନାକୁ ଆସିଛି ଏବଂ ଉପରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିକାଶକୁ ଦେଖିଲେ ଏହା ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ମଧ୍ୟ ସେହି ମତ ରଖିଛନ୍ତି, ବିଶେଷକରି ଯେତେବେଳେ ତାମିଲନାଡୁର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ସୂଚାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଆଉ ଆଲୋଚନାରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହଁନ୍ତି ।

ଆମେ ଏହି ତଥ୍ୟ ପ୍ରତି ସଚେତନ ଯେ ଏହି ମାମଲାଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ।କେନ୍ଦ୍ରରେ ସରକାର ଗୋଟିଏ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିବା ବେଳେ ଦୁଇଟି ରାଜ୍ୟର ସମ୍ପୃକ୍ତ ସରକାର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିବା ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନ୍ୟାୟିକ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇପାରିବ । ତଥାପି, ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିବାଦ ହେଉଛି ଦକ୍ଷିଣ ରାଜ୍ୟ କେରଳ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଏବଂ ତାମିଲନାଡୁ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପଣ୍ଡିଚେରୀକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ । ଏହି ପ୍ରକାରର ବିବାଦ ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତିକ୍ତତାର ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରଖେ । ବିବାଦ ଯେତେ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ରହିବ, ତିକ୍ତତା ସେତେ ଅଧିକ ହେବ । ତେଣୁ, ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥର ରକ୍ଷକ ଭାବରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏପରି ସମସ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ତୁରନ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ । ସୌଭାଗ୍ୟବଶତଃ, ସଂସଦ

ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଏକ ନିରପେକ୍ଷ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ମାମଲା ପଠାଇ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ଏପରି ବିବାଦ ସମାଧାନ କରିବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ତେଣୁ, ବିବାଦ ଏତେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଜାରି ରହିବାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା । ବୈଧାନିକ ଆଦେଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଆହୁରି ବିଳମ୍ବ ହେଲେ, ଏହା ଭାବନାକୁ ଆହୁରି ଉତ୍ତେଜିତ କରିବ ଏବଂ ଅଧିକ ତିକ୍ତତା ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ତେଣୁ, ବିବାଦ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସମୟ ଥାଇ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ବଡ ବିପତ୍ତିକୁ ଏଡାଇହବ । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଯାହା ସତ୍ୟ, ତାହା ହୁଏତ ଦେଶ ପାଇଁ ଅଧିକ ସତ୍ୟ ।

ଧାରା 4 ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଅନୁରୋଧ ଆଧାରରେ, ଯଦି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ମତ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଜଳ ବିବାଦ ଆଲୋଚନା ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ତେବେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ବିବାଦର ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ । ଆମକୁ ଚିଠା ଆଇନ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ଧାରା 4 ରେ 'ହୋଇପାରିବ' ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ସଂସଦ ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ସେହି ଶବ୍ଦକୁ 'ହେବ' ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲା । ଥରେ ଆମେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବା ଯେ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚିଛି ଯେତେବେଳେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଏହି ମତ ଦେବାକୁ ପଡିବ ଯେ ଜଳ ବିବାଦ ଆଉ ଆଲୋଚନା ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ତେଣୁ ଏହା ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ କରିବା ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ବିବାଦକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଏହାର ଦାୟିତ୍ୱ ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ, ଆମେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଏହାର ବୈଧାନିକ ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଏବଂ ଏହି ରାୟର ପୂର୍ବ ଭାଗରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଜଳ ବିବାଦର ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନକୁ ସରକାରୀ ରାଜପତ୍ରରେ ସୂଚିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ । ଆମେ ଆହୁରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଆଜିଠାରୁ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହା କରାଯିବା ଉଚିତ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ତେବେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଇ. ଏସ୍. ବି. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।